

LEGE nr. 393 din 28 septembrie 2004

privind Statutul aleşilor locali

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 912 din 7 octombrie 2004

Data intrării în vigoare 06-12-2004

Formă consolidată valabilă la data 15-02-2007

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 15-02-2007 până la data de 31-03-2007

*) Textul iniţial a fost publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 912 din 7 octombrie 2004. Aceasta este forma actualizată de S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. până la data de 15 februarie 2007, cu modificările şi completările aduse de: [LEGEA nr. 216 din 5 iulie 2005](#); [LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006](#); [LEGEA nr. 286 din 6 iulie 2006](#); [DECIZIA nr. 61 din 18 ianuarie 2007](#).

Parlamentul României adopta prezenta lege.

Capitolul I Dispoziţii generale

Articolul 1

Prezenta lege are ca obiect stabilirea condiţiilor de exercitare a mandatului de către alesii locali, a drepturilor şi obligaţiilor ce le revin în baza mandatului încredinţat.

Articolul 2

(1) Prin aleşi locali, în sensul prezentei legi, se înţelege consilierii locali şi consilierii judeţeni, primării, primarul general al municipiului Bucureşti, viceprimarii, preşedinţii şi vicepreşedinţii consiliilor judeţene. Este asimilat aleşilor locali şi delegatul sătesc.

(2) Consilierii locali şi consilierii judeţeni, precum şi primării se aleg prin vot universal, egal, direct, secret şi liber exprimat de către cetăţenii cu drept de vot din unitatea administrativ-teritorială în care urmează să-şi exercite mandatul, potrivit [Legii nr. 67/2004](#) pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale.

(3) Viceprimarii, preşedinţii şi vicepreşedinţii consiliilor judeţene sunt aleşi prin vot secret indirect, potrivit prevederilor [Legii administraţiei publice locale nr. 215/2001](#), cu modificările şi completările ulterioare.

(4) Delegatul sătesc se alege potrivit [Legii nr. 215/2001](#), cu modificările şi completările ulterioare.

Articolul 3

(1) Participarea aleşilor locali la activitatea autorităţilor administraţiei publice locale are caracter public şi legitim, fiind în acord cu interesele generale ale colectivităţii în care îşi exercită mandatul.

(2) În exercitarea mandatului, alesii locali se afla în serviciul colectivităţii locale şi sunt responsabili în faţa acesteia.

Alin. (2) al art. 3 a fost modificat de pct. 1 al [art. I din LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006.

Articolul 4

În asigurarea liberului exerciţiu al mandatului lor, alesii locali îndeplinesc o funcţie de autoritate publică şi sunt ocrotiţi de lege.

Capitolul II Exercitarea mandatului de către alesii locali

Secţiunea 1

Exercitarea mandatului de către consilierii locali şi consilierii judeţeni

Articolul 5

Consilierii locali şi consilierii judeţeni îşi exercită drepturile şi îşi îndeplinesc îndatoririle pe întreaga durată a mandatului pentru care au fost aleşi.

Articolul 6

(1) Consilierii validaţi intră în dreptul deplinei exercitări a mandatului de la data declarării ca legal constituit a consiliului din care fac parte, potrivit [Legii nr. 215/2001](#), cu modificările şi completările ulterioare.

(2) Validarea mandatului de consilier se face prin votul deschis al majorităţii consilierilor prezenţi. Persoana al cărei mandat este supus validării nu participă la vot.

(3) Consilierii validati după ședința de constituire a consiliului intră în exercițiul mandatului de consilier după depunerea jurământului.

Articolul 6¹

La ședința de constituire a consiliilor locale și județene, prezenta consilierilor aleși este obligatorie, cu excepția cazurilor în care absenta este temeinic motivată.

Art. 6¹ a fost introdus de pct. 2 al art. I din LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006.

Articolul 7

(1) Consilierii locali și consilierii județeni, ale căror mandate au fost validate, depun în fața consiliului local, respectiv a consiliului județean, următorul jurământ în limba română: "Jur sa respect Constituția și legile țării și sa fac, cu buna-credința, tot ceea ce sta în puterile și priceperea mea pentru binele locuitorilor comunei (orașului, județului). Asa să-mi ajute Dumnezeu." Jurământul poate fi depus și fără formula religioasă.

(2) Consilierii locali și consilierii județeni care refuza să depună jurământul sunt considerați demisionați de drept.

Articolul 8

(1) După declararea ca legal constituit a consiliului, consilierilor în funcție li se eliberează o legitimație care atesta calitatea de membru al consiliului, semnată de primar, respectiv de președintele consiliului județean.

(2) Consilierii locali și consilierii județeni primesc un semn distinctiv al calității lor de reprezentanți aleși ai colectivității locale, pe care au dreptul sa îl poarte pe întreaga durată a mandatului.

(3) Modelul legitimației de consilier și cel al semnului distinctiv se stabilesc prin hotărâre a Guvernului. Cheltuielile pentru confecționarea acestora se suportă din bugetul local. Legitimația și însemnul se pot păstra de către consilierii locali, după încetarea mandatului, cu titlu evocativ.

Articolul 9

(1) Calitatea de consilier local sau de consilier județean încetează la data declarării ca legal constituit a noului consiliu ales.

(2) Calitatea de consilier local sau de consilier județean încetează de drept, înainte de expirarea duratei normale a mandatului, în următoarele cazuri:

- a) demisie;
- b) incompatibilitate;
- c) schimbarea domiciliului într-o alta unitate administrativ-teritorială, inclusiv ca urmare a reorganizării acesteia;
- d) lipsa nemotivată de la mai mult de 3 ședințe ordinare consecutive ale consiliului;
- e) imposibilitatea exercitării mandatului pe o perioadă mai mare de 6 luni consecutive, cu excepția cazurilor prevăzute de lege;
- f) condamnarea, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate;
- g) punerea sub interdicție judecătorească;
- h) pierderea drepturilor electorale;

h¹) pierderea calității de membru al partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a carei lista a fost ales*);

Litera h¹) a alin. (2) al art. 9 a fost introdusă de pct. 3 al art. I din LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006.

- i) deces.

(2¹) Cazul prevăzut la alin. (2) lit. h¹) se aplică și viceprimarului*).

Alin. (2¹) al art. 9 a fost introdus de pct. 4 al art. I din LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006.

(3) Încetarea de drept a mandatului de consilier se constata de către consiliul local, respectiv de consiliul județean, prin hotărâre, la propunerea primarului ori, după caz, a președintelui consiliului județean sau a oricărui consilier.

(4) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. c)-e) și h¹), hotărârea consiliului poate fi atacată de consilier, la instanța de contencios administrativ, în termen de 10 zile de la comunicare. Instanța se va pronunța în termen de cel mult 30 de zile. În acest caz, procedura prealabilă nu se mai efectuează, iar hotărârea primei instanțe este definitivă și irevocabilă.

Alin. (4) al art. 9 a fost modificat de pct. 5 al art. I din LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamt:

[Art. II din LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006 prevede următoarele:

"Art. II - (1) În termen de 45 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, aleșii locali care intra sub incidența art. 9 alin. (2) lit. h¹), alin. (2¹) și [art. 15 alin. \(2\) lit. g¹\) din Legea nr. 393/2004](#) privind Statutul aleșilor locali sunt obligați, sub sancțiunea încetării mandatului, să își declare apartenența politică, prin declarație scrisă, pe propria răspundere, depusa la secretarul unității administrativ-teritoriale.

(2) Secretarul general al județului, respectiv secretarul general al municipiului București, este obligat să publice situația apartenenței politice a aleșilor locali în monitorul oficial al județului, respectiv al municipiului București, în termen de 30 de zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (1) și pe site-ul Internet, în termen de 5 zile.

(3) Dispozițiile art. 9 alin. (2) lit. h¹), alin. (2¹) și ale [art. 15 alin. \(2\) lit. g¹\) din Legea nr. 393/2004](#) intră în vigoare la data depunerii declarației prevăzute la alin. (1)."

*) Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 61 din 18 ianuarie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 116 din 15 februarie 2007 a fost admisă excepția de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile [art. II alin. \(1\) și \(3\) din Legea nr. 249/2006](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 393/2004](#) privind Statutul aleșilor locali, constatându-se ca acestea sunt neconstituționale.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecința, începând cu data de 15 februarie 2007, dispozițiile alin. (1) și (3) ale [art. II din LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006, sunt suspendate de drept.

Articolul 10

Consilierii locali și consilierii județeni pot demisiona, anunțând în scris președintele de ședința, respectiv președintele consiliului județean, care ia act de aceasta. Președintele propune consiliului adoptarea unei hotărâri prin care se ia act de demisie și se declara locul vacant.

Articolul 11

(1) Încetarea mandatului de consilier în cazul schimbării domiciliului în alta unitate administrativ-teritorială poate interveni numai după efectuarea în actul de identitate al celui în cauză a mențiunii corespunzătoare, de către organul abilitat potrivit legii.

(2) Prevederile art. 9 alin. (2) lit. e) nu se aplică în cazul în care consilierul a fost însărcinat de către consiliul din care face parte, de către Guvern sau de către Parlament cu exercitarea unei misiuni în țară sau în străinătate. Pe durata exercitării misiunii încredințate exercitarea mandatului se suspendă.

(3) Prevederile art. 9 alin. (2) lit. f)-h) devin aplicabile numai după rămânerea definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești.

Articolul 12

(1) În toate situațiile de încetare a mandatului înainte de expirarea duratei normale a acestuia consiliul local sau consiliul județean, după caz, adoptă în prima ședința ordinară, la propunerea primarului, respectiv a președintelui consiliului județean, o hotărâre prin care se ia act de situația apărută și se declara vacant locul consilierului în cauză.

(2) Hotărârea va avea la baza, în toate cazurile, un referat constatator semnat de primar și de secretarul comunei sau orașului, respectiv de președintele consiliului județean și de secretarul general al județului. Referatul va fi însoțit de actele justificative.

Secțiunea a 2-a

Exercitarea mandatului de către primar

Articolul 13

Primarul își exercită drepturile și își îndeplinește îndatoririle ce îi revin pe întreaga durată a mandatului pentru care a fost ales.

Articolul 14

(1) Primarul intră în dreptul deplinei exercitări a mandatului după depunerea jurământului, al cărui conținut este prevăzut la art. 7 alin. (1).

- (2) După depunerea jurământului în cadrul unei ceremonii publice, primarului i se înmânează legitimația, care va fi semnată de președintele de ședință, un semn distinctiv al calității de primar, pe care acesta are dreptul să îl poarte, potrivit legii, pe întreaga durată a mandatului, precum și eșarfa în culorile drapelului național al României.
- (3) Modelul legitimației de primar, al semnului distinctiv și al eșarfei se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.
- (4) Eșarfa va fi purtată în mod obligatoriu la Ziua Națională a României, la solemnități, recepții, ceremonii publice și la celebrarea căsătoriilor, indiferent de locul de desfășurare a acestora.
- (5) Legitimația și însemnul de primar se pot păstra după încetarea mandatului, cu titlu evocativ.

Articolul 15

- (1) Calitatea de primar încetează la data depunerii jurământului de către noul primar.
- (2) Calitatea de primar încetează, de drept, înainte de expirarea duratei normale a mandatului, în următoarele cazuri:
- a) demisie;
 - b) incompatibilitate;
 - c) schimbarea domiciliului într-o altă unitate administrativ-teritorială;

Litera d) a alin. (2) al art. 15 a fost abrogată de pct. 111 al [art. I din LEGEA nr. 286 din 6 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 18 iulie 2006.

- e) condamnarea, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate;
- f) punerea sub interdicție judecătorească;
- g) pierderea drepturilor electorale;

[g¹\) pierderea, prin demisie, a calității de membru al partidului politic sau al organizației minorității naționale pe a cărei listă a fost ales*\);](#)

Litera g¹) a alin. (2) al art. 15 a fost introdusă de pct. 6 al [art. I din LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006.

- h) deces.
-

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamt:

[Art. II din LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006 prevede următoarele:

"Art. II - (1) În termen de 45 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, aleșii locali care intra sub incidența art. 9 alin. (2) lit. h¹), alin. (2¹) și [art. 15 alin. \(2\) lit. g¹\) din Legea nr. 393/2004](#) privind Statutul aleșilor locali sunt obligați, sub sancțiunea încetării mandatului, să își declare apartenența politică, prin declarație scrisă, pe propria răspundere, depusă la secretarul unității administrativ-teritoriale.

(2) Secretarul general al județului, respectiv secretarul general al municipiului București, este obligat să publice situația apartenenței politice a aleșilor locali în monitorul oficial al județului, respectiv al municipiului București, în termen de 30 de zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (1) și pe site-ul Internet, în termen de 5 zile.

(3) Dispozițiile art. 9 alin. (2) lit. h¹), alin. (2¹) și ale [art. 15 alin. \(2\) lit. g¹\) din Legea nr. 393/2004](#) intră în vigoare la data depunerii declarației prevăzute la alin. (1)."

*) Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 61 din 18 ianuarie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 116 din 15 februarie 2007 a fost admisă excepția de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile [art. II alin. \(1\) și \(3\) din Legea nr. 249/2006](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 393/2004](#) privind Statutul aleșilor locali, constatându-se ca acestea sunt neconstituționale.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, începând cu data de 15 februarie 2007, dispozițiile alin. (1) și (3) ale [art. II din LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006, sunt suspendate de drept.

Articolul 16

- (1) În toate cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de primar, prefectul emite un ordin prin care constată încetarea mandatului primarului.
- (2) Ordinul va avea la baza un referat semnat de secretarul comunei sau al orașului, precum și actele din care rezultă motivul legal de încetare a mandatului.

Articolul 17

- (1) Primarul poate demisiona, anunțând în scris consiliul local și prefectul. La prima ședință a consiliului, președintele de ședință ia act de aceasta situație, care se consemnează în procesul-verbal și devin aplicabile dispozițiile art. 16.
- (2) Prefectul ia act prin ordin de demisia primarului. Ordinul prefectului, împreună cu un extras din procesul-verbal al ședinței, se înaintează Ministerului Administrației și Internelor, care va propune Guvernului stabilirea datei desfășurării alegerilor pentru un nou primar.
- (3) Prevederile art. 11 alin. (1) se aplică și în cazul primarului.
- (4) Primarul se afla în imposibilitatea exercitării mandatului în situațiile în care nu se poate prezenta efectiv la primărie din motive de sănătate sau din alte cauze, chiar dacă acestea nu îi sunt imputabile. Prevederile art. 11 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.
- (5) În cazurile prevăzute la art. 15 alin. (2) lit. e)-g), încetarea mandatului poate avea loc numai după rămânerea definitivă și, după caz, irevocabilă a hotărârii judecătorești.

Secțiunea a 3-a

Exercitarea mandatului de către președintele și vicepreședinții consiliului județean, de către viceprimari și de către delegatul sătesc

Articolul 18

- (1) Președintele și vicepreședinții consiliului județean, precum și viceprimarii intră în exercitarea mandatului după declararea lor ca legal aleși, potrivit [Legii nr. 215/2001](#), cu modificările și completările ulterioare.
- (2) [Exercitarea mandatului de către persoanele prevăzute la alin. \(1\) încetează odată cu expirarea mandatului consiliului din care fac parte.](#)

Alin. (2) al art. 18 a fost modificat prin abrogarea tezei a doua de pct. 111 al [art. I din LEGEA nr. 286 din 6 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 18 iulie 2006.

- (3) Încetarea mandatului de consilier, în condițiile art. 9 alin. (2), are ca efect încetarea de drept, pe aceeași dată, și a mandatului de președinte sau vicepreședinte al consiliului județean.
- (4) Mandatul de președinte sau de vicepreședinte al consiliului județean, respectiv de viceprimar, poate înceta înainte de termen în urma eliberării sau revocării acestuia din funcție, în condițiile [Legii nr. 215/2001](#), cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 19

Delegatul sătesc își exercită mandatul de la data alegerii sale, în condițiile [Legii nr. 215/2001](#), cu modificările și completările ulterioare. Expirarea mandatului delegatului sătesc are loc o dată cu alegerea unui alt delegat sătesc, precum și în cazurile prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. a), b) și e)-i). Adunarea sătească poate hotărî oricând eliberarea din funcție a delegatului sătesc și alegerea unei alte persoane în aceasta funcție.

Capitolul III

Protecția legală a aleșilor locali

Articolul 20

- (1) În exercitarea mandatului, aleșii locali sunt în serviciul colectivității, fiind ocrotiți de lege.
- (2) Libertatea de opinie și de acțiune în exercitarea mandatului alesului local este garantată.

Articolul 21

Aleșii locali nu pot fi trași la răspundere juridică pentru opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului.

Articolul 22

Reținerea, arestarea sau trimiterea în judecata penală ori contravențională a aleșilor locali, precum și faptele săvârșite care au determinat luarea măsurilor se aduc la cunoștința atât autorității administrației publice din care fac parte, cât și prefectului, în termen de cel mult 24 de ore, de către organele care au dispus măsurile respective.

Articolul 23

- (1) Pe întreaga durată a mandatului, aleșii locali se considera în exercițiul autorității publice și se bucura de protecția prevăzută de legea penală.
- (2) De aceeași protecție juridică beneficiază și membrii familiei - soț, soție și copii - în cazul în care agresiunea împotriva acestora urmărește nemijlocit exercitarea de presiuni asupra alesului local în legătură cu exercitarea mandatului sau.

Capitolul IV

Grupurile de consilieri

Articolul 24

- (1) Consilierii se pot constitui în grupuri, în funcție de partidele sau alianțele politice pe ale căror liste au fost aleși, dacă sunt în număr de cel puțin 3.
- (2) Consilierii care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1) pot constitui un grup prin asociere.
- (3) Grupul de consilieri este condus de un lider, ales prin votul deschis al majorității membrilor grupului.

Articolul 25

Prevederile art. 24 alin. (1) se aplică și consilierilor independenți.

Articolul 26

Consilierii nu pot forma grupuri în numele unor partide care nu au participat la alegeri sau care nu au întrunit numărul de voturi necesar pentru a intra în consiliu cu cel puțin un consilier.

Articolul 27

În cazul fuzionării, doua sau mai multe partide, care sunt reprezentate în consiliu sau care au deja constituite grupuri, pot forma un grup distinct.

Capitolul V Drepturile aleșilor locali

Articolul 28

- (1) Pe timpul exercitării mandatului de primar, viceprimar, președinte sau vicepreședinte al consiliului județean se suspenda contractul de muncă sau actul de numire a acestora în cadrul unei instituții ori autorități publice, respectiv la regii autonome sau la societăți comerciale cu capital integral ori majoritar de stat sau ale unităților administrativ-teritoriale.
- (2) Sunt exceptate de la suspendarea contractului de muncă sau a actului de numire cadrele didactice, cercetătorii științifici, ziaristii cu atestat profesional, oamenii de cultura și arta.

Alin. (2) al art. 28 a fost modificat de pct. 7 al art. I din [LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006.

Articolul 29

- (1) În funcțiile deținute de persoanele ale căror contracte de muncă sau acte de numire au fost suspendate potrivit art. 28 alin. (1) pot fi numite sau angajate alte persoane, numai pe durata determinată.
- (2) Funcțiile de conducere pot fi ocupate numai prin delegare, pe durata exercitării mandatului de către titular.
- (3) În cazul în care, pe durata exercitării mandatului de către persoanele care ocupa funcțiile de aleși locali prevăzute la art. 28 alin. (1), au loc reorganizări ale persoanei juridice, acestea sunt obligate să comunice persoanelor ale căror contracte de muncă sau acte de numire au fost suspendate noile locuri de muncă stabilite, corespunzător celor deținute de acestea, cu respectarea legislației în vigoare.

Articolul 30

- (1) La încetarea mandatului de primar, de viceprimar, de președinte sau vicepreședinte al consiliului județean persoanele în cauză își reiau activitatea în executarea aceluiași contracte de muncă sau acte de numire. La stabilirea clasei și gradului de încadrare se vor lua în calcul și perioadele lucrate în funcțiile de demnitate publică alese.
- (2) În cazul în care conducerea persoanei juridice refuza reluarea activității în funcția deținută anterior alegerii, persoana în cauză se va putea adresa instanței de judecată competente, cererea fiind scutită de taxa de timbru judiciar.

Articolul 31

Timp de 2 ani de la data încetării mandatului, persoanelor prevăzute la art. 28 alin. (1) nu li se poate modifica sau desface contractul de muncă ori acestea nu pot fi eliberate din funcție pe motive ce nu le sunt imputabile.

Articolul 32

La încetarea mandatului, primării și viceprimării, președinții și vicepreședinții consiliilor județene, care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege pentru pensionare sau sunt pensionari, beneficiază, la cerere, de calcularea sau, după caz, de recalcularea pensiei, luându-se în calcul și indemnizațiile lunare primite, în condițiile legii.

Articolul 33

Aleși locali au dreptul de inițiativă în promovarea actelor administrative, individual sau în grup.

Articolul 34

- (1) Pentru participarea la lucrările consiliului și ale comisiilor de specialitate, consilierii au dreptul la o indemnizație de ședință. Președinților și vicepreședinților consiliilor județene nu li se acordă indemnizație de ședință.

(2) Indemnizația de ședința pentru membrii consiliului care participa la ședințele ordinare ale consiliului și ale comisiilor de specialitate va fi în cuantum de până la 5% din indemnizația lunară a primarului, președintelui consiliului județean sau primarului general al municipiului București, după caz.

(3) Numărul maxim de ședințe pentru care se poate acorda indemnizația, potrivit alin. (2), este de o ședința de consiliu și 1-2 ședințe de comisii de specialitate pe luna.

Alin. (3) al art. 34 a fost modificat de pct. 2 al articolului unic din LEGEA nr. 216 din 5 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 590 din 7 iulie 2005.

Alin. (4) al art. 34 a fost abrogat de pct. 3 al articolului unic din LEGEA nr. 216 din 5 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 590 din 7 iulie 2005.

(5) Plata indemnizațiilor stabilite potrivit prevederilor alin. (2) și (3) se efectuează exclusiv din veniturile proprii ale bugetelor locale, respectiv județene.

Alin. (5) al art. 34 a fost modificat de pct. 4 al articolului unic din LEGEA nr. 216 din 5 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 590 din 7 iulie 2005.

(6) Consilierii au dreptul la decontarea cheltuielilor pe care le-au făcut în exercitarea mandatului, în condițiile legii.

(7) Prevederile prezentului articol se aplică în mod corespunzător și delegatului sătesc.

Articolul 35

Primării și viceprimarii, precum și președinții și vicepreședinții consiliilor județene au dreptul la o indemnizație lunară, stabilită potrivit legii. De asemenea, ei au dreptul la decontarea, în condițiile legii, a cheltuielilor legate de exercitarea mandatului.

Articolul 36

Drepturile bănești cuvenite aleșilor locali, potrivit legii, pot fi cumulate cu pensia sau cu alte venituri, în condițiile legii.

Articolul 37

Consilierii și delegatul sătesc, care participa la ședințele de consiliu organizate în mod excepțional în timpul programului de lucru, se considera invoiti de drept, fără a le fi afectat salariul și celelalte drepturi ce le revin, potrivit legii, de la locul de muncă.

Articolul 38

(1) Primării și viceprimarii, președinții și vicepreședinții consiliilor județene beneficiază de concedii de odihnă, concedii medicale, concedii fără plată, precum și de concedii plătite în cazul unor evenimente familiale deosebite, potrivit legii.

(2) Pentru a beneficia de concediu fără plată sau de concedii plătite în cazul unor evenimente familiale deosebite, primării și președinții consiliilor județene au obligația de a informa, în prealabil, consiliul local sau județean, după caz, indicând durata acestora și perioada în care vor avea loc. În cazuri de urgență, informarea se va face în prima ședința de consiliu, organizată după terminarea concediului.

(3) Concediile fără plată sau pentru evenimente familiale deosebite, precum și durata acestora, în cazul viceprimarilor și vicepreședinților consiliilor județene, se aproba de către primar, respectiv de către președinte.

Articolul 39

Durata exercitării mandatului de primar și de viceprimar, de președinte și de vicepreședinte al consiliului județean constituie vechime în munca și în specialitate și se ia în calcul la promovare și la acordarea tuturor drepturilor bănești rezultate din aceasta, inclusiv la calcularea și la recalcularea pensiei.

Articolul 40

Alesii locali care folosesc autoturismul proprietate personală sau mijloacele de transport în comun pentru a se deplasa din localitatea în care domiciliază în localitatea în care se desfășoară ședința consiliului local, a consiliului județean sau a comisiilor de specialitate vor primi contravaloarea transportului.

Articolul 41

(1) Alesii locali beneficiază de plată cursurilor de pregătire, formare și perfecționare profesională organizate de instituții specializate, în decursul mandatului, conform hotărârii consiliului local sau județean.

(2) Alesii locali au obligația de a participa la cel puțin un curs de pregătire în domeniul administrației publice locale, în decursul primului an de mandat.

Alin. (2) al art. 41 a fost introdus de pct. 8 al art. I din LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006.

(3) Se exceptează de la prevederile alin. (2) aleşii locali care au deţinut anterior un alt mandat de consilier local, consilier judeţean, preşedinte al consiliului judeţean, primar sau au exercitat funcţia de prefect, au fost funcţionari publici, au deţinut un mandat de parlamentar sau au studii economice, juridice sau administrative.

Alin. (3) al art. 41 a fost introdus de pct. 8 al art. I din LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006.

(4) Cursurile de pregătire vor fi organizate de instituţiile abilitate de lege.

Alin. (4) al art. 41 a fost introdus de pct. 8 al art. I din LEGEA nr. 249 din 22 iunie 2006, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 554 din 27 iunie 2006.

Articolul 42

- (1) Dreptul aleşilor locali de a avea acces la orice informaţie de interes public nu poate fi îngrădit.
- (2) Autorităţile administraţiei publice centrale şi locale, instituţiile, serviciile publice, precum şi persoanele juridice de drept privat sunt obligate să asigure informarea corectă a aleşilor locali, potrivit competenţelor ce le revin, asupra treburilor publice şi asupra problemelor de interes local.

Articolul 43

- (1) Dreptul de asociere este garantat aleşilor locali.
- (2) În virtutea mandatului reprezentativ acordat de colectivităţile locale, structurile asociative legal constituite ale aleşilor locali vor fi consultate de către autorităţile administraţiei publice centrale în toate problemele de interes local.

Articolul 44

- (1) În urma îndeplinirii unor misiuni oficiale, aleşii locali sunt obligaţi să prezinte, la prima şedinţa ordinară de consiliu, un raport privind deplasările efectuate. În cazul primarului, viceprimarului şi consilierilor locali, termenul maxim de depunere a raportului este de 30 de zile, iar în cazul consilierilor judeţeni este de 45 de zile de la data încheierii misiunii.
- (2) În cazul nerespectării prevederilor alin. (1), aleşii locali vor suporta cheltuielile deplasării.

Capitolul VI

Obligaţiile aleşilor locali

Articolul 45

Aleşii locali, în calitate de reprezentanţi ai colectivităţii locale, au îndatorirea de a participa, pe durata mandatului, la exercitarea funcţiilor autorităţilor administraţiei publice locale din care fac parte sau pe care le reprezintă, cu bunăcredinţă şi fidelitate faţă de ţara şi de colectivitatea care i-a ales.

Articolul 46

Consilierii locali şi consilierii judeţeni sunt obligaţi să respecte Constituţia şi legile ţării, precum şi regulamentul de funcţionare a consiliului, să se supună regulilor de curtoazie şi disciplină şi să nu folosească în cuvântul lor sau în relaţiile cu cetăţenii expresii injurioase, ofensatoare ori calomnioase.

Articolul 47

Aleşii locali sunt obligaţi să menţioneze expres situaţiile în care interesele lor personale contravin intereselor generale. În cazurile în care interesul personal nu are caracter patrimonial, consiliile locale pot permite participarea la vot a consilierului.

Articolul 48

Aleşii locali sunt obligaţi la probitate şi discreţie profesională.

Articolul 49

Aleşii locali sunt obligaţi să dea dovadă de cinste şi corectitudine; este interzis alesului local să ceară, pentru sine sau pentru altul, bani, foloase materiale sau alte avantaje.

Articolul 50

- (1) Aleşii locali au obligaţia de a aduce la cunoştinţa cetăţenilor toate faptele şi actele administrative ce interesează colectivitatea locală.
- (2) Aleşii locali sunt obligaţi ca, în exercitarea mandatului, să organizeze periodic, cel puţin o dată pe trimestru, întâlniri cu cetăţenii, să acorde audienţe şi să prezinte în consiliul local o informare privind problemele ridicate la întâlnirea cu cetăţenii.
- (3) Comisiile de specialitate sunt obligate să prezinte consiliului un raport anual de activitate, care va fi făcut public prin grija secretarului comunei sau oraşului, respectiv a secretarului general al judeţului sau al municipiului Bucureşti.

Articolul 51

Alesii locali au îndatorirea de a-și perfecționa pregătirea în domeniul administrației publice locale, urmând cursurile de pregătire, formare și perfecționare organizate în acest scop de instituțiile abilitate.

Articolul 52

(1) Consilierii locali și consilierii județeni, președinții și vicepreședinții consiliilor județene nu pot lipsi de la lucrările consiliului sau ale comisiilor de specialitate din care fac parte decât în situațiile prevăzute în regulamentul de funcționare.

(2) Nu se considera absent consilierul care nu participa la lucrări întrucât se afla în îndeplinirea unei însărcinări oficiale, precum și în alte cazuri stabilite prin regulamentul de funcționare a consiliului.

Articolul 53

Alesii locali nu pot face uz și nu se pot prevala de aceasta calitate în exercitarea unei activități private.

Articolul 54

(1) Primării și viceprimarii sunt obligați să depună declarația de avere la prefect, în termen de 3 zile de la validare, în cazul primarului, respectiv de la alegere, în cazul viceprimarului. Președinții și vicepreședinții consiliilor județene depun declarația de avere în termen de 10 zile de la alegere, la Ministerul Administrației și Internelor.

(2) Prevederile legale în vigoare privitoare la declarația de avere se aplică în mod corespunzător.

Capitolul VII

Răspunderea aleșilor locali

Articolul 55

Alesii locali răspund, în condițiile legii, administrativ, civil sau penal, după caz, pentru faptele săvârșite în exercitarea atribuțiilor ce le revin.

Articolul 56

(1) Consilierii răspund în nume propriu, pentru activitatea desfășurată în exercitarea mandatului, precum și solidar, pentru activitatea consiliului din care fac parte și pentru hotărârile pe care le-au votat.

(2) În procesul-verbal al ședinței consiliului va fi consemnat rezultatul votului, iar, la cererea consilierului, se va menționa în mod expres votul acestuia.

Articolul 57

(1) Încălcarea de către consilieri a prevederilor [Legii nr. 215/2001](#), cu modificările și completările ulterioare, a prevederilor prezentei legi și ale regulamentului de organizare și funcționare a consiliului atrage aplicarea următoarelor sancțiuni:

- a) avertismentul;
- b) chemarea la ordine;
- c) retragerea cuvântului;
- d) eliminarea din sala de ședință;
- e) excluderea temporară de la lucrările consiliului și ale comisiei de specialitate;
- f) retragerea indemnizației de ședință, pentru 1-2 ședințe.

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. a)-d) se aplică de către președintele de ședință, iar cele de la alin. (1) lit. e) și f) de către consiliu, prin hotărâre.

(3) Pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. e), cazul se va transmite comisiei de specialitate care are în obiectul de activitate și aspectele juridice, aceasta prezentând un raport întocmit pe baza cercetărilor efectuate, inclusiv a explicațiilor furnizate de cel în cauză.

Articolul 58

La prima abatere, președintele de ședință atrage atenția consilierului în culpa și îl invită să respecte regulamentul.

Articolul 59

(1) Consilierii care nesocotesc avertismentul și invitația președintelui și continua să se abata de la regulament, precum și cei care încalcă în mod grav, chiar pentru prima dată, dispozițiile regulamentului vor fi chemați la ordine.

(2) Chemarea la ordine se înscrie în procesul-verbal de ședință.

Articolul 60

(1) Înainte de a fi chemat la ordine, consilierul este invitat de către președinte să își retragă sau să explice cuvântul ori expresiile care au generat incidentul și care ar atrage aplicarea sancțiunii.

(2) Dacă expresia întrebuițată a fost retrasă ori dacă explicațiile date sunt apreciate de președinte ca satisfăcătoare, sancțiunea nu se mai aplica.

Articolul 61

În cazul în care după chemarea la ordine un consilier continua să se abata de la regulament, președintele îi va retrage cuvântul, iar dacă persista, îl va elimina din sala. Eliminarea din sala echivalează cu absenta nemotivată de la ședința.

Articolul 62

(1) În cazul unor abateri grave, săvârșite în mod repetat, sau al unor abateri deosebit de grave, consiliul poate aplica sancțiunea excluderii temporare a consilierului de la lucrările consiliului și ale comisiilor de specialitate.

(2) Gravitatea abaterii va fi stabilită de comisia de specialitate care are în obiectul de activitate aspecte juridice, în cel mult 10 zile de la sesizare.

Articolul 63

Excluderea temporară de la lucrările consiliului și ale comisiilor de specialitate nu poate depăși doua ședințe consecutive.

Articolul 64

Excluderea de la lucrările consiliului și ale comisiilor de specialitate are drept consecință neacordarea indemnizației de ședința pe perioada respectiva.

Articolul 65

În caz de opunere, interzicerea participării la ședințe se execută cu ajutorul forței publice puse la dispoziție președintelui.

Articolul 66

(1) Sancțiunile prevăzute la art. 57 alin. (1) lit. e) și f) se aplică prin hotărâre adoptată de consiliu cu votul a cel puțin două treimi din numărul consilierilor în funcție.

(2) Pe perioada aplicării sancțiunii, consilierii în cauză sunt scoși din cvorumul de lucru.

Articolul 67

Pentru menținerea ordinii în ședințele comisiilor de specialitate, președinții acestora au aceleași drepturi ca și președintele de ședința. Aceștia pot aplica sancțiunile prevăzute la art. 57 alin. (1) lit. a)-d).

Articolul 68

Sancțiunile prevăzute la art. 57 alin. (1) se pot aplica în mod corespunzător președinților și vicepreședinților consiliilor județene, pentru abaterile săvârșite în calitatea lor de consilier.

Articolul 69

(1) Pentru abateri grave și repetate, săvârșite în exercitarea mandatului de viceprimar, de președinte sau de vicepreședinte al consiliului județean, persoanelor în cauză li se pot aplica următoarele sancțiuni:

- a) mustrare;
- b) avertisment;
- c) diminuarea indemnizației cu 5-10% pe timp de 1-3 luni;
- d) eliberarea din funcție.

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) se aplică, prin hotărâre a consiliului, la propunerea motivată a primarului, respectiv a președintelui consiliului județean. În cazul președintelui consiliului județean, propunerea trebuie făcută de cel puțin o treime din numărul consilierilor în funcție și va fi temeinic motivată. Motivele care justifică propunerea de sancționare vor fi aduse la cunoștința consilierilor cu cel puțin 5 zile înaintea ședinței.

(3) În cazul sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), hotărârea se adoptă cu votul deschis al majorității consilierilor în funcție, iar în cazul sancțiunilor prevăzute la lit. c) și d), cu votul secret a cel puțin două treimi din numărul consilierilor în funcție.

(4) Aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. c) și d) poate fi făcută numai dacă se face dovada ca viceprimarul, președintele sau vicepreședintele consiliului județean a încălcat Constituția, celelalte legi ale țării sau a prejudiciat interesele țării, ale unității administrativ-teritoriale sau ale locuitorilor din unitatea administrativ-teritorială respectiva.

(5) La eliberarea din funcție se aplică în mod corespunzător prevederile [Legii nr. 215/2001](#), cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 70

Împotriva sancțiunii prevăzute la art. 69 alin. (1) lit. c) și d) persoana în cauză se poate adresa instanței de contencios administrativ competente. Procedura prealabilă nu este obligatorie.

Articolul 71

Aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 57 alin. (1), în cazul președinților și vicepreședinților consiliului județean, în calitatea acestora de consilier, nu are nici un efect asupra exercitării de către cei în cauză a mandatului încredințat de consiliu.

Articolul 72

Aplicarea sancțiunii prevăzute la art. 69 alin. (1) lit. d) nu are nici un efect asupra mandatului de consilier al președintelui sau al vicepreședintelui consiliului județean.

Articolul 73

Primării pot fi revocați din funcție în urma unui referendum, în condițiile și în cazurile stabilite prin [Legea nr. 215 /2001](#), cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul VIII

Registrul de interese

Articolul 74

(1) Alesii locali sunt obligați să își facă publice interesele personale printr-o declarație pe propria răspundere, depusă în dublu exemplar la secretarul comunei, orașului, municipiului, sectorului municipiului București, respectiv la secretarul general al județului sau al municipiului București, după caz.

(2) Un exemplar al declarației privind interesele personale se păstrează de către secretar într-un dosar special, denumit registru de interese.

(3) Al doilea exemplar al declarației de interese se transmite la secretarul general al prefecturii, care le va păstra într-un dosar special, denumit registru general de interese.

(4) Modelul declarației se aproba prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Administrației și Internelor, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Articolul 75

Alesii locali au un interes personal într-o anumită problema, dacă au posibilitatea să anticipeze ca o decizie a autorității publice din care fac parte ar putea prezenta un beneficiu sau un dezavantaj pentru sine sau pentru:

- a) soț, soție, rude sau afini până la gradul al doilea inclusiv;
- b) orice persoană fizică sau juridică cu care au o relație de angajament, indiferent de natura acestuia;
- c) o societate comercială la care dețin calitatea de asociat unic, funcția de administrator sau de la care obțin venituri;
- d) o altă autoritate din care fac parte;
- e) orice persoană fizică sau juridică, altă decât autoritatea din care fac parte, care a făcut o plată către aceștia sau a efectuat orice fel de cheltuieli ale acestora;
- f) o asociație sau fundație din care fac parte.

Articolul 76

În declarația privind interesele personale, alesii locali vor specifica:

- a) funcțiile deținute în cadrul societăților comerciale, autorităților și instituțiilor publice, asociațiilor și fundațiilor;
- b) veniturile obținute din colaborarea cu orice persoană fizică sau juridică și natura colaborării respective;
- c) participarea la capitalul societăților comerciale, dacă aceasta depășește 5% din capitalul societății;
- d) participarea la capitalul societăților comerciale, dacă aceasta nu depășește 5% din capitalul societății, dar depășește valoarea de 100.000.000 lei;
- e) asociațiile și fundațiile ai căror membri sunt;
- f) bunurile imobile deținute în proprietate sau în concesiune;
- g) funcțiile deținute în cadrul societăților comerciale, autorităților sau instituțiilor publice de către soț/soție;
- h) bunurile imobile deținute în proprietate sau în concesiune de către soț/soție și copii minori;
- i) lista proprietăților deținute pe raza unității administrativ-teritoriale din ale căror autorități ale administrației publice locale fac parte;
- j) cadourile și orice beneficii materiale sau avantaje făcute de orice persoană fizică ori juridică, legate sau decurgând din funcția deținută în cadrul autorității administrației publice locale; orice cadou sau donație primită de alesii locali într-o ocazie publică sau festivă devin proprietatea acelei instituții ori autorități;
- k) orice alte interese, stabilite prin hotărâre a consiliului local, în cazul primarilor, viceprimarilor și consilierilor locali, sau prin hotărâre a consiliului județean, în cazul președintelui și vicepreședintelui acestuia și al consilierilor județeni.

Articolul 77

(1) Consilierii județeni și consilierii locali nu pot lua parte la deliberarea și adoptarea de hotărâri dacă au un interes personal în problema supusă dezbaterii.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1), consilierii locali și consilierii județeni sunt obligați să anunțe, la începutul dezbaterilor, interesul personal pe care îl au în problema respectivă.

(3) Anunțarea interesului personal și abținerea de la vot se consemnează în mod obligatoriu în procesul-verbal al ședinței.

Articolul 78

Registrul de interese are caracter public, putând fi consultat de către orice persoană, în condițiile prevăzute de [Legea nr. 544/2001](#) privind liberul acces la informațiile de interes public.

Articolul 79

(1) Declarația privind interesele personale se depune după cum urmează:

- a) în termen de 15 zile de la data declarării consiliului ca legal constituit, în cazul consilierilor județeni și al consilierilor locali;
- b) în termen de 15 zile de la depunerea jurământului, în cazul primarilor;
- c) în termen de 15 zile de la alegere, în cazul președinților și vicepreședinților consiliilor județene și al viceprimarilor.

(2) Alesii locali în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi vor depune declarația în termen de 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului prevăzute la art. 74 alin. (4).

Articolul 80

(1) Alesii locali au obligația să reactualizeze declarația privind interesele personale la începutul fiecărui an, dar nu mai târziu de 1 februarie, dacă au intervenit modificări semnificative față de declarația anterioară.

(2) Secretarul unității administrativ-teritoriale va transmite secretarului general al prefecturii, până la data de 1 martie a fiecărui an, un exemplar al declarațiilor reactualizate.

Articolul 81

Hotărârile adoptate cu nerespectarea dispozițiilor art. 77 sunt nule de drept, potrivit dispozițiilor [art. 47 alin. \(2\) din Legea nr. 215/2001](#), cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 82

(1) Nerespectarea declarației privind interesele personale în termenul prevăzut la art. 79 atrage suspendarea de drept a mandatului, până la depunerea declarației.

(2) Refuzul depunerii declarației privind interesele personale atrage încetarea de drept a mandatului.

(3) Suspendarea sau încetarea mandatului se constata prin hotărâre a consiliului local, respectiv județean.

Articolul 83

Cadourile și orice beneficii materiale nedeclarate potrivit prevederilor art. 76 lit. j) sunt supuse confiscării.

Articolul 84

Fapta aleșilor locali de a face declarații privind interesele personale, care nu corespund adevărului, constituie infracțiunea de fals în declarații și se pedepsește potrivit Codului penal.

Capitolul IX Dispoziții finale

Articolul 85

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) La aceeași dată se abroga:

a) art. 53, art. 60, alin. (2) al art. 72, art. 80 și alin. (2) al [art. 103 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 204 din 23 aprilie 2001, cu modificările și completările ulterioare;

b) capitolul II din anexa nr. II/1 la [Legea nr. 154/1998](#) privind sistemul de stabilire a salariilor de baza în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupa funcții de demnitate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 266 din 16 iulie 1998, cu modificările ulterioare;

c) orice alte dispoziții contrare.

(3) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, regulamentele de organizare și funcționare a consiliilor locale și județene vor fi modificate și completate potrivit prevederilor acesteia.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI

NICOLAE VACAROIU

București, 28 septembrie 2004.

Nr. 393.
